Professori *Tuula Linna*

18.1.2023

*Eduskunnan lakivaliokunnalle*

Lausunto asiassa:

**HE 251/2022 vp**

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Kiitän lakivaliokuntaa tilaisuudesta lausua otsikkoasiassa. Totean kunnioittaen seuraavaa:

**1. Huomioita ehdotuksista**

Esitys on asiantuntevasti ja huolellisesti laadittu.

Pidän ehdotettuja muutoksia pääosin kannatettavina. Erityisesti menettelyn virtaviivaistaminen (mm. YSL 8 ja 11 §) on perusteltua. Myös yrityssaneerauksen ja konkurssin rinnakkaisen vireilläolon tilanne on ratkaistu onnistuneesta (YSL 24 §), ja konkurssihakemuksen käsittelyn jatkaminen vähentänee viivyttelytarkoituksessa tehtyjä saneeraushakemuksia. Myös takaisinsaantikanteen määräajan pidentäminen on perusteltua (YSL 36 ja 37 §).

Velkojan suorituksesta tehtävä vähennys (YSL 47 a §) on näppärä ratkaisu ryhdistää saatavien määräajassa ilmoittamista. Jonkin verran epäselväksi tosin jää, kuka vähennyksen tekee ja milloin. Perusteluista ilmenee, että vähennyksen tekee selvittäjä. Miten toimitaan siinä tapauksessa, että selvittäjää ei määrätä?

Muutosehdotus YSL 65 §:ään (Ohjelman raukeaminen) on perusteltu, mutta vaatisiko se muutoksen myös ohjelman sisältöä koskeviin säännöksiin siitä, että ohjelmaan voidaan ottaa tällainen raukeamisehto?

On tarkoituksenmukaista, että selvittäjä huolehtii tuomioistuimen sijasta tiedoksiannoista (YSL 72 §). Tiedoksiantotavasta säädetään YSL 81.2 §:ssä myös selvittäjää koskien. Samoin on tarkoituksenmukaista vapauttaa tuomioistuin äänestysmenettelyn rutiineista (YSL 76 §).

Kannatan myös nopean saneerausmenettelyn suostumuskynnyksen laskemista (YSL 92 §).

**2. Asiamiehen korvausvastuu**

Suhtaudun varauksellisesti, on YSL 93.1 §, jossa oikeudenkäyntiavustaja ja -asiamies voidaan velvoittaa yhteisvastuullisesti vireillepanijan kanssa korvaamaan ”tällainen vahinko”. Nähdäkseni ilmaisu

”tällainen vahinko” ei suoraan tarkoita sitä, että asiamies olisi toiminut momentissa tarkoitetulla tavalla.

Mielestäni myös kynnys ”- - huolimattomuudesta panee vireille ilmeisen perusteettoman hakemuksen - -” on asiamiehen osalta ongelmallinen. Asiamies saattaa olla henkilö, jolla ei ole oikeudellista koulutusta. Velallisella ei välttämättä myöskään aina ole varaa antaa toimeksiantoa parhaalle asiantuntijalle.

Oikeudenkäyntiavustajan ja -asiamiehen korvausvelvollisuuden tulisi olla hieman korkeamman kynnyksen takana kuin ehdotettu. Vaikka myös OK 21 luvussa on vastaava säännös (OK 21:6), on siinä kuitenkin tarkempi viittaus OK 21 luvun 4 ja 5 §:ään.

YSL 93.1 § voisi olla sisällöltään esimerkiksi: ” - - sama korvausvelvollisuus koskee sellaista vireillepanijan oikeudenkäyntiavustajaa ja -asiamiestä, joka on tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta vastoin velallisen etua laatinut selvästi perusteettoman hakemuksen saneerausmenettelystä.”

Uskoisin, että jo tällainen säännös ennaltaehkäisisi yrityssaneerauskonsulttien aiheuttamia ongelmia, kun otetaan lisäksi huomioon, että esityksessä on ehdotuksia, jotka ehkäisevät viivyttelytarkoituksessa tehtyjä saneeraushakemuksia. Huomioon tulee myös ottaa, että ehdotettu OK 15 luvun 2 §:n 5 momentti pakottaa saneerausvelallisen vaihtamaan asiamiehen asianajajaksi, lupalakimieheksi tai oikeusavustajaksi silloin, kun myös konkurssihakemus tulee vireille tai on jo vireillä.

Helsingissä 15.1.2023

Tuula Linna

prosessioikeuden professori

Helsingin yliopisto

tuula.linna@helsinki.fi

050 311 93 50